

תלמידי בית הספר, בשתי שורות, חבושים בתרבושים² אדומים קטנים שנקנו במיוחד לכבוד האירוע ובפינו שיר תהילה לשולטן: "עבדול חמיד שלטנו - מלך תורקיה רב העלייה".

בבית הספר שכן בחדרים קטנים בחצר בית הכנסת, מצורפים לבניין המרכזי של בית הכנסת עצמו. הינו יושבים בכיתה בשורה על ספסלים ארוכים, ליד שולחן גדול.

בשנת 1910 נחנך בנין חדש בכנסייה הדורומית למושבה. בית הספר החדש היה בנין יפה עם ארבעה חדרי כיתות וחדר מורים, מצויד בриhot נוח ו בתנורי חימום.

השיטה מדרום לבניין החדש סוקל מאבנים וגודר בגדר עשויה מאותן אבני שנאספו.

בט"ו בשבט הראשון נערכה נטעה חגיגית בשטח זה. צענו כולם בתהלוכה ובידי כל ילד השטייל שלו. מנהג נטיעות בט"ו בשבט אך זה החל בארץ ישראל, והרגשנו היטב את חגיגות האירוע.

מאותו יום נחגג ט"ו בשבט ליום ההולדת של בית הספר במטולה.

אבא היה מנהל בית הספר במטולה במשך עשר שנים. יחד עם קלוריסקי עמל רבות בבניין בית הספר במקום. לימד, חידש, השקיע מחשבה פדגונית ולומית בחינוך ילדי המושבה.

במשך השנים נפקד מקומו ומקום משפחתו בהיסטוריה של מטולה. גם את קלוריסקי אין מוכרים כראוי. מודיע!

האם מפני שהוא ציוני רוסים, "רוסישע", שונים במויצם ומנהגיהם מאיכרי מטולה שהיו יוצאי רומניה?

האם נותרה איבת בغال הزادותנו המוחלטת של אבא עם תנועת הפועלים (הוא היה כידוע מראוני "הפועל העעיר"), והפיכת ביתנו למרכז לפועלים?

אתם הפועלים שעבדו במטולה היו צעירים אנשי העלייה השנייה, שזנחו את מצות הדת, שלחמו بعد עבודה עברית ושמירה עברית ובעוד דיבור עברית, כאשר רוב האיכרים החזקו בחצרם משפחת חרדים ערבית, שעשו כל עבודה. כמו כן התקשו האיכרים לקבל את התופעה של יהודים שאינם שומרי מצות (אבא עצמו היה מבאי בית הכנסת, התפלל בשבות).

לאחרונה תוקן הדבר, שם אבא ושם משפחתו מופיע סוף-סוף במוזיאון של מטולה.³